

OBSAH

NULTÝ SCHOD: ŠPANIELSKO

Veštkyňa	XI
----------	----

PRVÝ SCHOD: NEW YORK

1	Návrat do štvrte Hell's Kitchen	3
2	Domov nesladký domov	9
3	Zlý mužský vzor	13
4	Levy v klietkach	22
5	Príprava na neúspech	30
6	Bojuj alebo utekaj	40
7	Moji kamaráti holuby	50
8	Netrpezlivosť je cnosť	56
9	Klesnúť ku dnu alebo začať plávať	62
10	Nepôsobíte dosť hrozivo	69
11	Škola je taká, akú si ju „neurobíte“	78
12	„Ale ty si sa držal zubami-nechtami“	84
13	„Dokážete byť tvrďasom“	94
14	„Vatikán slov“	103
15	Vlastný domov, kde sa dá písať	110
16	Nepoľaviť	119
17	Kone	126
18	Páni z Flatbushu	135
19	Kúp mi ten prsteň!	143

20	Divoký západ	149
21	Výlet autom	156

DRUHÝ SCHOD: LOS ANGELES

22	„Vážne, nestrácajte čas“	171
23	Wedlock a Headlock	181
24	Ako prežiť v Hadej jame	191

TRETÍ SCHOD: ROCKY

25	„Nepáči sa mi“	207
26	„Štúdio nevyhodí ani deravý groš na neznámeho“	216
27	Všetko alebo nič, Sly	222
28	„Moja sestra má silnejší úder“	230
29	„Je dokonalá!“	238
30	Gazela a korytnačka	244
31	Materinská láska	249
32	Modrý klobúk	262
33	Schody	270
34	Vytiahnite zástrčku	277
35	Boj v boji	282
36	„Adrian, kde máš klobúk?“	289
37	Všetkým tým, ktorí sú ako Rocky	301

POSLEDNÝ SCHOD: FILADELFIA

	Epilóg	313
	Ďakovanie	317

NULTÝ SCHOD

Španielsko

Veštkyňa

NA poľnej ceste vedúcej k moru, hlboko v Pyrenejach, som uvidel nápis. Lákal k veštici. Sto pieset a mohol som si nechať predpovedať budúcnosť.

Písal sa rok 1969. Niekoľko mesiacov predtým som zanechal štúdium na univerzite v Miami. Chýbalo mi len pár kreditov do jeho ukončenia a teraz som, ako mnohí z mojej generácie, cestoval s batohom po Európe v snahe „nájsť sám seba“. Ak bol v celom Španielsku niekto, komu by sa hodilo zistiť, čo ho čaká v budúcnosti, bol som to ja.

Veštkyňa si hovorila madam Pilar. Žila neďaleko v starom schátranom dome. Mala dlhé čierne vlasy s prstencami, ktoré jej vyklzli spod šatky. Vyzerala ako typická Rómka. Sadol som si oproti nej. Vložila vajce do vrečkovky a rozbila ho. Potom si vzala moju ruku a začala mi čítať z dlane.

Hovorila trochu po anglicky a ja som sa snažil spolupracovať najlepšie, ako som vedel. Povedala, že mám dvojité životnú čiaru. Vraj budem žiť dva rôzne druhy života. Ukázala na jedno miesto a povedala, že zmena nastane, keď budem mať približne dvadsaťpäť rokov. Práve som dovŕšil dvadsaťtri. Ukázala mi, že mám tri manželské línie, čo sa mi zdalo čudné. Potom začala s veštením.

Bola taká sebavedomá. Hneď, ako som opustil jej dom, označil som si do zápisníka to, čo sa mi podarilo zachytiť napriek jej prízvuku, aby som na to nezabudol:

„Z krajiny mŕtvych na mňa dohliada duch herca. Má čierne vlasy. Je citlivý. Je mojím ochrancom.“

„Staršia žena ma sústredene vrhá do začiatkov divadelného života.“

„Bohatstvo do roku 1976.“

„Divadlo, nie spev. Vyhňte sa komédiám.“

„Mám myseľ štyridsiatnika, ale keď dovŕším štyridsiatku, budem mať myseľ dvadsaťdvaročného.“

„Srdce mi bude nervózne búšiť a budem sa ťažšie rozhodovať.“

„Musím vždy dôverovať svojmu úsudku a skutkom.“

Zdalo sa, že madam Pilar vie o mne veci, ktoré sa zdajú byť pravdivé alebo sa takými čoskoro stanú. Je ťažké neprikladať takémuto proroctvu väčšiu váhu, keď sa ocitnete na rázcestí, čo bol môj prípad. Bol som vo veku, keď sa už nedalo hovoriť o dieťati, ale ani o mužovi, keďže som ešte nemal za sebou dosť utrpenia. Väčšina ciest sebapoznávania smeruje k tomuto bodu. Chcete „preskúmať“ svoje limity a rozšíriť svoje obzory a zároveň sa tváriť, že nebudete musieť čeliť skutočnosti, že život je boj a svet je niekedy veľmi krutý.

Aj ja som bol taký. Nič som nehľadal. Utekal som z reality. Musel som sa rozhodnúť, či sa budem naďalej pretvarovať, alebo urobím prvý krok ku konfrontácii s realitou.

Túžil som byť hercom. Strávil som dva neplodné roky na divadelnom oddelení v Miami, kde ma obchádzali hlavné úlohy, čo naštartovalo moju kreativitu. Spolu s kamarátom Johnom sme narýchlo zbúchali nejaké predstavenia v chabo osvetlenom suteréne kostola. Boli vtipné, ale nikam neviedli, tak ako som ani ja nikam nesmeroval. Niečo sa muselo zmeniť.

Nasledujúci deň som opustil Pyreneje, a keď začal sadat súmrak, skončil som na pobreží Costa Brava. Bolo opustené, až na jedného rybára na brehu. Zo skál trčiacich nad hladinou oškrabával slávky. Zostalo mi len pár pesiet, za ktoré som si

od toho starca kúpil pol tucta tých mäkkýšov. Svoje skromné jedlo som si vzal na vrchol kopca nad plážou. Našiel som si pohodlné miesto, oprel som sa o batoh a vyzul som si topánky. Keď som každú mušľu otváral drevkom, čo vyplavilo more, nemohol som prestať myslieť na to, ako mrhám tým najcennejším, čo som mal: časom. Tým najmocnejším, najneľútostnejším kontrolórom života.

Keď som tam tak sedel vysoko nad Stredozemným morom, zatiaľ čo za Pyrenejami zapadalo slnko, pochopil som, že musím hodiť za hlavu svoj doterajší život a začať kráčať v ústrety svojim snom. Musel som sa vrátiť do Ameriky. Do mesta, ktoré povznášalo alebo naopak lámalo ľudské srdcia, do jediného a jedinečného New Yorku.

Keď sa začalo stmievať, zahľadel som sa na to čierne more a pomyslel som si: *Už je načas dospieť.*

Je čas vkročiť do pekla, ty zelenáč.

PRVÝ SCHOD

New York

Návrat do štvrte Hell's Kitchen

Ked' som po desiatich hodinách strávených v lietadle a dvoch hodinách v autobuse vychádzal z Port Authority*, zasiahol ma príval tepla a vlna hluku, na ktoré som nebol pripravený. Neuveriteľný zvuk ľudských hlasov, piskot kufrov ťahaných po linoleu a betóne, hluk neutíchajúcej premávky a klaksónov áut, ktorý sa ozýval zo všetkých strán, a miešal sa s hudbou vychádzajúcou z ich rádií – to všetko sa spojilo v mojich zmysloch ako slnečné svetlo prechádzajúce lupou, rozpálilo newyorský letný vzduch a vytvorilo tak vlnu pekelného ohňa a ľudskej aktivity.

Vitaj doma, Sly.

Blížil sa západ slnka, nemal som kde spať a v tomto obrovskom miliónochom meste som nepoznal ani jediného človeka. Naozaj. Netušil som, kam pôjdem. Vyšiel som na ulicu a ocitol som sa medzi cudzími ľuďmi, sledoval som pouličné značky, aby som sa zorientoval: Štyridsiata druhá ulica a Ôsma avenue. Poznal som to tam. Náš prvý byt, keď som bol malý, sa nachádzal na Štyridsiatej šiestej ulici a Deviatej avenue, v srdci Hell's Kitchen. Celkom blízko. Rozhodol som sa, že si urobím prechádzku tam, kde sa to všetko začalo.

Narodil som sa 6. júla 1946 na prekvapenie mojej matky. Nikdy nechcela mať deti a svoje tehotenstvo úplne popierala, až kým jedného sobotného popoludnia nezačala rodiť v autobuse. Jeden láskavý spolujazdec jej pomohol vystúpiť

* Autobusový terminál (pozn. prekl.).

a odprevadil ju do najbližšej nemocnice, ktorú zhodou okolností bezplatne využívali chudobní ľudia z robotníckej triedy.

Pôrod bol ťažký.

Nastali komplikácie.

Nechcelo sa mi vyjsť pôrodnými cestami, takže ma jeden zo zdravotníkov vytiahol kliešťami. S tým sú spojené určité riziká. Keď sa kliešte nasadia na hlavičku dieťaťa nesprávne, môže mu to spôsobiť celoživotné poranenia, napríklad zlomiť lebku, poškodiť mozog, poraniť tvár či oči alebo, čo bol môj prípad, spôsobiť ochrnutie či trvalú deformáciu. Nešťastnou náhodou mi rozdrvili nerv, ktorý mi čiastočne ochromil ľavú stranu tváre, a to mi navždy zmenilo život. Mal som natrvalo pokrivené ústa a poruchu reči. Čo už?

Náš príbytok bol maličký a hovorilo sa mu „byt so studenou vodou“. Ako už názov napovedá, netiekla v ňom teplá voda, takže umývanie riadu bolo takmer nemožné. Dostať sa do vane bolo, najmä v zime, brutálne náročné, takže sa to nedialo príliš často. Moja mama varila vodu na plynovom sporáku, zmiešala ju so zamrznutou vodou na kúpanie a umývala ma špongiou. Tá malá vaňa však väčšinou slúžila ako náš kuchynský stôl. Keď sa nepoužívala na svoj pôvodný účel, ležal na nej kus preglejky – dobrý nápad.